

Index Rerum ,

Clericus , & Clericatus.

- Clericali privilegio fori non gaudet delinquens , qui captus per judicem laicum Ordinibus Sacris insignitur , aut Beneficium obtinet Ecclesiasticum . p. 194. num. 18. Idem erit , si quis post emissum votum Ordines suscipiendo delinquat , ac deinceps Clericus fiat : quod verum est , si alias præsumatur , fraudulenter se ad forum Ecclesiasticum receperit . ibid. n. 21
- De Clericatu ad gaudendum fori Privilegio solum Ecclesiasticus cognoscere potest . p. 196. num. 2. Aliud de consuetudine aliquibus in provinciis observatur . ibid. num. 4. Sed non apud nos . ibid. n. 5
- Clericatus ad gaudendum fori privilegio quomodo probetur . p. 197. n. 14. & seqq.
- De Clericatu qualequalem cognitionem habet Judex laicus , ut reum statim ad Ecclesiasticum remittat : & qualis probatio ad id sufficiat . ibid. num. 17. & seqq.
- Clerici censentur vassalli Principis sæcularis . p. 37. n. 7
- Clericus Senator Regius subjicitur judicio Syndicatus coram Judge laico . ibid. n. 8
- Clericus per vim , vel dolum spoliatus à laico potest pro restitutione forum quod maluerit adire . p. 55. n. 14
- Clericus hæres laici causam ceptam coram Judge sæculari in eodem foro prosequi tenetur . p. 59. num. 4. Ampliatur hoc . p. 60. num. 17
- Competens ad defendendum emptorem , nequit uti fori declinatoria . p. 59. n. 5. Ampliatur . ibid. n. 11
- Agens regulariter non habet fori electionem . ibid. n. 9
- Clericus pro suæ rei defensione quam apud cololum , vel inquilinum habet , uti poterit fori privilegio : secus si ut author laudatus ad judicium accedat . ibid. num. 10
- Clericus si reconveniatur à laico , coram sæculari judge cogitur respondere . ibid. num. 11
- Conventus ut hæres laici à creditoribus defuncti actione personali , vel mixta , quo in foro respondere teneatur . p. 60. n. 18. & seqq.
- Clericus hæres laici petitione hæreditatis , vel actione reali conventus de re hæreditaria , ad forum sæcularis Judicis trahi non potest . ibid. n. 23
- In Clericu laici hæredem exequitio fieri non potest pro debitis defuncti per Judicem laicum . p. 61. n. 24. Limitatur si in via exequitiva procedi cæperat adversus defunctum , dum vivet . ibid
- Clericus propter falsitatem in foro sæculari commissam , à judge cauæ nec pecunia damnari potest . p. 117. & seq. n. 41
- Clericus utrum valeat tabellionatus munere fungi . p. 123. n. 36. & seqq.
- Clericus ob æs alienum nec carcerari , nec excommunicari potest . p. 71. & seq. n. 17
- Clericus tacite , vel expressè an possit prorogare jurisdictionem Prælati non sui . p. 73. & seq. n. 34. & seq.
- Clericus agens possessorio in foro sæculari , an ibi de proprietate litigare cogatur ? p. 62. num. 32
- Clericus in civilibus tripli sententia conformi
- damnatus , an gaudeat privilegio capituli *Odoardus , de solut.* p. 158. n. 32
- Clerici quo jure sint exempti à sæcularibus potestatis . p. 186. num. 2. & 3. Quod causas spirituales sunt exempti jure divino , ita ut judec laicus nec incidenter de illis cognoscere permittatur . ibid. n. 4.
- Clericos in Reipublicæ perniciem delinquentes potest Princeps sæcularis coercere , si Ecclesiastica potestas præmonita illos corrigerem neglexerit . ibid. n. 6.
- Clerici habitantes apud infideles in civilibus subiungunt eorum Principibus , justaque tributa in foro interno solvere tenentur . ibid. num. 7
- Clericos à jurisdictione temporali potuerunt Pontifices eximere absque Principum sæcularium benefacito . p. 182. n. 8
- Clerici quoad causas temporales à sæculari jurisdictione sunt liberi jure tantum Pontificio , non divino . ibid. n. 5
- Contra Clericorum immunitatem Princeps sæcularis quicquam non valet statuere . ibid. n. 9
- An Pontifici liceat illi derogare . p. 186. n. 10
- Clericorum causas adhuc temporales nullus Prælatus inferior Pontifice laicis poterit delegare . p. 187. n. 11
- Clericis immunitatem in præjudicium laicæ jurisdictionis nullus Episcopus in sua dioecesi concedere valet . ibid.
- Clericorum privilegium , eti à jure divino proveniret , licet Pontifici illorum causas laicis committere . ibid. n. 14
- Clerici ut convenienter aliquibus in causis in foro sæculari , poterit consuetudine introduci : sed non generaliter in omnibus , etiam civilibus . ibid. n. 16
- Quibus Clericis competat ejusmodi exemptione , si ad ius divinum referatur . ibid. & seq. n. 17
- Clericus Subdiaconus , qui ex dispensatione uxorem ducens retinet penes Ecclesiasticas , fori gaudet privilegio , eti cum non virgine contrahat . ibid. & seq.
- Clericus in minoribus , vel primæ Tonsuræ fori privilegio potitur . ibid. n. 18
- Clerici conjugati in criminalibus tantum fori privilegio juventur . p. 188. n. 19
- Clericus in minoribus quando fruatur fori privilegio , ex Tridentino ibid. n. 20. Non servans requisita Concilii solum Canonis privilegium retinet . ibid. n. 21. Difficilius privilegia admittuntur constitutis in Sacris , quam aliis clericis . ibid. n. 22
- Clericus non observans quæ Concilium decernit , ut gaudeat privilegio fori minoribus initiatibus Ordinibus , ita ipso jure caret immunitate , ut judec laicus absque degradatione illum punire possit , & an sententia declaratoria Ecclesiastici opus sit . p. 189. n. 25
- Clericus licet privilegio fori non gaudeat , poterit per Ecclesiasticum puniri . Et quid si judec laicus in causa præveniret . ibid. n. 26
- Clericus si non dignè puniatur ab Ecclesiastico , licet laico clericum reum meritis afficer pœnis . ibid.
- Clericus conjugatus quando juvetur fori privilegio . ibid. n. 27. Quibus vestibus uti debeat . ibid. n. 28
- Clericus in minoribus non deferens vestes statui conformes ex justa causa , non privatur fori privilegio . ibid. n. 29
- Clerici

& Verborum.

- Clerici an peccent si habitum , & tonsuram non deferant ? remissivè ibid. Et similiter quæ prena plecentur . p. 191. n. 2. Arma deferentes utrum fori privilegio preventur . p. 189 num. 30
- Clerici conjugati in Hispania an debeant incedere in vestibus , ac tonsura ad instar presbyterorum , ut potiantur fori privilegio . ibid. num. 31
- De Clerici vestitu ad gaudendum fori privilegio , si dubitetur , per Ecclesiasticum definiri debet . ibid. n. 31. & seq.
- In Clerico conjugato quæ concurrere opus sit , ut fori privilegio fruatur . ibid. n. 33
- Clericus , uxore ducta , quando bigamiam incurrit , ut in fori privilegio delittuatur . ibid. num. 34
- Clericus per matrimonium ratum omnia privilegia clericalia amittit , præter fori , & canonis : per sponsalia de futuro nullum . p. 190 num. 35. Soluto matrimonio eadem recuperat . ibid.
- Clerici uxori an gaudeat fori privilegio ? ibid. Et quid de filiis . ibid. n. 36
- Clerici quas vestes deferre debeant , quarum honestas ex regionis consuetudine estimatur . ibid. n. 38
- Clerici in minoribus non observantes conditiones Tridentini an possint gaudere fori privilegio ex consuetudine ? ibid. n. 39
- Clericus in minoribus tametsi per desertionem habitus , aut tonsuræ privilegio fori jure ipso priverit si illa reassumat , suæ exemptioni restituerit . ibid. n. 40
- Clericus in minoribus ut se fori privilegio tueatur , quanto tempore antequam delinqueret , vestes , ac tonsuram gestare debeat . ibid. num. 41
- Clericus qui cum unica , & virginè matrimonium contraxit , eti vestes relinquat clericales , si matrimonio extincto eisdem induitus ut clericum se gerat , omnibus status privilegiis gaudet : secus si cum non virgine , aut bis matrimonium contraxit . ibid. n. 42
- Clericus conjugatus negotiator fori , & canonis privilegium retinet . ibid. n. 43
- Clerico in Sacris interdicitur negotiatio , & quando dicatur negotiator ? p. 190. n. 44
- Clericus conjugatus , eti potiatur fori , & canonis privilegio , ad tributa , gabellas , & munera publica , sive contra tenetur . Nec potest creari Episcopi Vicarius , aut alias Ecclesiastica exercere jurisdictionem . ibid. n. 45
- Clericus in minoribus ante Tridentinum quamvis vestibus , & tonsura non uteretur , omnibus clericalibus privilegiis potiebat , nisi per Prælatum monitus eas deferre neglexeret . p. 191. n. 46
- Clericorum immunitas an possit consuetudine coarctari ? ibid. n. 47
- Clericus , qui in sacris non est , aut beneficium non obtinet Ecclesiasticum , cum laicis contribuit , & publica sustinet onera ex lege regia . ibid. n. 48
- Clerici primæ Tonsuræ gaudent fori privilegio etiam in civilibus , si requisita per Concilium observent . ibid. n. 1
- Clerici minorum Ordinum , aut primæ Tonsuræ nullo juventur fori privilegio , si Concilii formam non adimpleverit . ibid. n. 2. Alexandrina constitutio in usu non est post Tridentinum . p. 192. n. 3
- Clericus in minoribus ita demum apud nos ad munera publica recipitur , si fori privilegio de jure non gaudeat . ibid. n. 30
- Clericis armorum delatio , & usus interdictur , & ob

Index Rerum,

& ob transgressionem debent excommunicari.
ibid. n. 37
lericus si reperiatur armatus, num. per laicos
ministris possit armis spoliari. p. 200. num. 38.
& 40
a Clerico poenam lege regia stabilitam ob delationem armorum ecclesiasticus extorquet: non
secularis judex. ibid. n. 39
Clerico, & laico simul delinquentibus, iudex
Ecclesiasticus in utrumque procedere non vallebit. ibid. n. 1. Limitatur. ibid. n. 2. & 8. An
sit locus preventioni quoad reum laicum in
causis dividuis, & quae mixti fori non sunt.
p. 201. n. 9
Clericus, & laicus si communem causam civilem
habeant, an uterque possit ecclesiastico in
foco conveniri? ibid. n. 9
Cenobium.
Cenobium Carthusianorum del Paular quando
constructum. p. 13. n. 84
Collegium.
Collegium majus S. Bartholomaei Salmantini,
quod Vetus dicitur, quando erectum.
ibid. n. 86
Collegium majus Complutense S. Ildefonsi
quando institutum. p. 14. n. 87
Colonus.
Colono propter sterilitatem pensio remittitur.
p. 181. n. 1. Quod ampliatur. p. 182. n. 5
Colonus ob insolitam fructuum ubertatem an
pensionem augere tenetur. ibid. n. 2
Colonu quando, pro fit sterilitas ad pensionis re
missionem. ibid. n. 3
Colonus compensat unius anni sterilitatem cum
abundantia alterius. ibid. Quod verum est in
una eademque locatione: secus in diversis
etiam inter easdem personas, ac eadem mer
cede celebratis. ibid. n. 4
ut Colonu remittatur pensio, quanta debeat esse
sterilitas, & quomodo probanda. ibid. n. 6.
& p. 183. n. 19. & seqq.
Colonu non est facile remissio concedenda: de
quo observatu digna proponuntur judicibus.
ibid. n. 13
Colonus sterilitatem paup, quia infra dimidiad
fructuum consuetorum pecepit, an mercedis
diminutionem consequatur. ibid. n. 19. & seq.
Colonu ob sterilitatem non competit remedium
legis 2. de res. vend. ibid. n. 21
Colonus quoties uitur dispositione legis 23.
tit. 8. p. 5. in cafo sterilitatis admonebit
locatorem, ut collectioni, ac mensura fructuum
adfrist. ibid. n. 22. Aliquando a decisione di
cte legis 23. Partita ob probationem ambig
uitatem superiores iudices solent recedere.
p. 184. n. 23. Eadem regia lex minime procedit
quoties culpa vel levissima coloni sterilitati
præbuit occasionem. ibid. n. 24
Collonum nullatenus relevat ab integræ pensio
nis solutione sterilitas, quæ in regione fre
quenter contingit. ibid.
Colonus qui casibus fortuitis renunciavit, an
possit agere propter sterilitatem, ut pensio
remitatur, remissive. ibid.
Comeſtabilis.
Comeſtabilis Castellæ dignitas quando primùm
inſtituta. p. 13. n. 84
Comitia.
Comitorum Romanorum ritus, ac differentia,
remissive. p. 17. n. 112. & p. 118. n. 115

Commende.

in Coimendis Indorum quo ordine succedatur
& est locus, representationi. p. 230. n. 87

Commodum.

Commodum ex sua improbitate nullus permitti
tur reportare. p. 54. n. 10

Competentia.

Competentia inter Tolerum & Burgos per Procu
ratores in Comitiis orta. p. 12. n. 81

Comparatio.

Comparationi literarum quanta fides in judicis
adhibenda, remissive. p. 138. n. 15

Conceſſio.

Conceſſio si fiat ad beneplacitum Pontificis, eo
mortuo, expirat. Aliud erit, si quid ad bene
placitum Sedis Apostolicæ concedatur. p. 77
num. 12

Concivis.

Concives, seu vicini in Hispania habent jus mit
tendi greges, ut in alienis agris post fructus
perceptos pascantur. p. 219. n. 22. Utrum jus
istud tolli posfit regia facultate, aut commu
ni incolarum alieni. ibid.

Conditio.

Conditio potestativa in contractibus an per hæ
redem possit adimpleri. p. 231. n. 2. & 10.

Conditio dandi an habeatur pro impleta, si de
cesserit is cui dare oportet, antequam acci
piat. ibid. n. 3

Conditio est specificè implenda. ibid. n. 8

Conditio potestativa in contractibus, & ultimis
voluntatibus, an statim cum possit, impleri
debeat; ibid. n. 9

Conditio potestativa quando censatur ita co
hærcere personæ ut per hæredem impleri non
possit. ibid. n. 10

Conditio utrum ad tempus contractus retrotra
hatur. p. 232. n. 14

Per alium impletur, quoties non cohaeret perso
nae, cui adjicatur. ibid. n. 17

Conditio potestativa impleri nequit cum hærede
eius, cum quo implenda erat. p. 233. n. 27

Conditio eadem quandocunque impleri in con
tractibus potest, sive vivo, sive mortuo pro
missore. p. 234. n. 31

Conditio dandi Titio, si ipse voluerit, vel pe
tierit, per hæredem impleri nequivit. p. 235
num. 41

Conditio consistens in declaratione voluntatis,
ut si voluero, per hæredem non adimpletur,
ibid. n. 42

Conditio quando possit per æquipollens adim
pleri. p. 236. n. 49. cum. seqq.

Conditionis potestativæ implementum præter
mittens, non videtur à contractu resilire. ibid.

Conditio per æquipollens impleri potest, etiam
ex parte illius, cum quo adimpleri debebat.

Conditio inducitur, interpretatur, ac excluditur
ex mente agentium. p. 237. n. 59

Conditionis potestativæ implendæ facultas tran
fir regulariter ad hæredes, sicut ipse condi
tionalis contractus. ibid. n. 57

Conditionales contractus transeunt ad hæredes,
et si utroque defuncto contrahente, condition
existat; secus in legatis. p. 231. n. 1. & p. 233
n. 23. & seq.

Conductor.

& Verborum.

Conductor.

Conductor non tenetur mercedem solvere pro
tempore, quo locata aede casu uti impeditur,
velut propter metum pestis, vel hostium. p. 184
n. 26. Ampliatur. ibid. n. 27. Limitatur. ibid.
num. 28.

Conductor tenetur adimplere locationem pro
residuo tempore, si bellum, pestis, vel alia
causa non habitandi in loco extinguatur
ibid. n. 29

Confraternitas.

Confraternitatibus pietatis intuitu institutis ad
scripti laici, fori privilegio non juvantur.
p. 294. num. 5. Illæ habent casum Curiæ. p. 55
n. 15

Conſcientia.

à Conſcientia, & animo cuiusque quæ pendent,
per ejusdem juramentum probantur, cum
aliunde veritas haberri non possit. p. 198. n. 22
Fallit si agatur de gravi præjudicio tertii. ibid.
num. 23

Conſuetudo.

Conſuetudo interpretatur contractus. p. 30. n. 3.
& p. 177. n. 60

Conſuetudo non remittendi reos de uno regno
ad aliud, damnanda non est. p. 82. n. 50.

Consul.

Consules Romani quando, & quomodo crea
bantur, & quid si unus intra annum defice
ret. p. 18. n. 124

Contractus.

Contractus ex conventione partium legem acci
piunt. p. 33. n. 24.

In Contractibus dubium interpretatur contra
eum, qui potuit aperte loqui. p. 79. n. 27.

Contractum nullum ex defectu solemnitatis po
test Ecclesia, minor, & fiscus approbare, ac
contrahentem ad implementum compellere;
p. 177. n. 56. Ampliatur generaliter in omni
bus, quorum favore nullitas est introducta,
nisi lex actui resistat. ibid. n. 57.

Contractus, cui dolus causam dedit, adversus
dolosum subsistit, si deceptus implementum
postulaverit. ibid. n. 58.

Contractus quando incipiat à promissione, vel
à conditione. p. 237. n. 56.

Contradictor.

Contradictor legitimus non habetur agenti ex
lege finali; C. de dict. D. Ariani toll. emptor
qui post mortem defuncti rem comparavit,
nisi de antecelloris, seu vendoris jure statim
docuerit. p. 86. n. 19.

Contrahens.

Contrahens ut viator quando possit in loco
contractus conveniri. p. 45. n. 14.

Contrahens qui cum juramento promisit com
parere in loco contractus, vel destinatae so
lutionis, potest absens ibi conveniri, & ad
judicium invitum trahi. n. 74. n. 36.

Contumacia.

à Contumacia pena, velut litis expensis, libera
tur qui justam non comparandi causam pro
baverit. p. 167. n. 22.

Creditor.

Creditor agens hypothecaria an teneatur proba
re dominium rei obligatæ penes debitorem
D. de Fari Covar. Encl.

extitisse, vel tantum in bonis esse cum con
traxit. p. 92. n. 39.

Creditor agens hypothecaria ex instrumento pu
lico an præferatur anteriori chirographario.
p. 138. n. 19. & 139. n. 20. & p. 140. n. 30.
& seq.

Conditor ex privata scriptura in papyro sigillata
in Hispania an præponatur habenti similem
scripturam in communi papyro. p. 139. n. 20.

Creditor anterior, qui plene probat per duos
testes, quod sibi debetur, utrum potior ha
beatur posteriore ex instrumento publico.
ibid. n. 26. & seqq.

Creditor qui hypothecariam obligationem per
duos testes legitimè probavit, num præfera
tur chirographario. p. 140. n. 29.

Creditor hypothecarius non ex confessione de
bitoris, sed alii legitimis probationibus in
tentio fiam suam comprobans, præfertur po
steriori cum instrumento publico. ibid. n. 32.

Creditor jure potior ex hypotheca an valeat re
vocare pecuniam, ac repete quæ sunt po
steriori soluta. p. 178. n. 3. p. 179. num. 11. &
p. 180. n. 16. & seqq.

Inter Creditores personales utrum privilegiatus
queat avocare pecuniam non privilegiato fo
lumat. ibid. n. 179

Creditor personalis quando teneatur pecuniam
quam à debitore communi accepit, alii re
stituere. ibid. n. 15.

Creditor posterior ex causa lucrativa cogitur red
dere anteriori ex onerosa pecuniam, quam à
debitore recepit. p. 180. n. 17

Creditor prior ex causa lucrativa non avocat pe
cuniam posteriori ex onerosa traditam. ibid.
num. 18.

Creditor posterior ex causa onerosa utrum præ
feratur anteriori ex lucrativa, remissive. ibid.

Creditor revocans rem hypothecatam à tertio
possessore, si petat eam distrahi, quid judex
sit facturus. ibid. n. 19

Quoad avocationem pecuniae soluta posteriori
creditori nihil refert, an debitor ante vel post
quam cum priore creditore contraxit, num
mos acquiverit. ibid. n. 20

Creditor recipiens à debitore quod sibi debetur,
cum sciat alios extare jure potiores, an pec
cet, & ad restitutionem teneatur. p. 181
num. 26.

Ut Creditor antiquior pecuniam posteriori solu
tam repeteret non valeat, quando illa consum
pta censematur. ibid. n. 27.

Culpa.

Culpa quoties in lege mentio fit, non intelligitur
de levissima. p. 174. n. 27

Curia.

Curiæ verbum multipliciter usurpat. p. 43. n. 45

Curiæ appellatione continentur apud nos etiam
leuæ quinque in circuitu, quæ ad illam spe
stant.

Curia Principis forum est omnibus subjectis com
mune, ut ibi reperti conveniri possint. ibid.
n. 1. Idem est de Republicis liberis. p. 44. n. 3

Curia Romana est forum commune cunctis Ec
clesiasticis, non laicis, nisi in temporalibus sint
de jurisdictione Ecclesiæ. p. 44. & seq. n. 2.

Curia, ubi residet regium Prætorium, seu can
cellaria, forum est commune, ubi quisque ex
subditis respondere in judicio, si adfis, adstrin
gitur. ibid. n. 3.